

SKLAD_13/ Řevnice

Řevnice jsou malým městem nedaleko Prahy, místem, které získalo na oblibě a zaznamenalo největší rozmach zejména v době výstavby letních sídel lépe situovaných Pražáků na konci minulého století, kdy se z malé vesnice proměnily v městečko. Železnice znamenala pro město další rozvoj a stvrdila jeho proměnu.

Bývalý nádražní sklad, který pochází z doby výstavby železnice je svědkem tohoto rozvoje a to že zůstal dnes už opuštěný, plný zapomenutého nepořádku, navzdory všem stát na svém místě bez využití přes 50 let teď většina Řevničáků vnímá jako šťastnou souhru okolností. Na mnoha setkáních stavební urbanistické a kulturní komise, díky Ivaně Junkové, se nakonec shodli, že sklad - jako svědka minulosti - stojí za to zachovat, přesto že v ideové studii Řevnic zpracované v roce 2000 studiem AP Ateliér už ho na výkrese „Nového přednádraží“ nenajdete.

Nová epocha pro takzvaný dřevák začala v roce 2013. Místní ZUŠka si vyhlédla sklad jako možný velkorysý prostor vhodný pro výstavy nebo absolventské koncerty školy a další akce s přesahem - a odkryla tak jeho skrytý potenciál. V roce 2010 město Řevnice odkoupilo sklad spolu s několika pozemky podél dráhy od Českých drah a v roce 2013 vstoupila do boje o záchranu objektu ZUŠka. Získala možnost využívat sklad k vlastním potřebám. Celé to začalo brigádou na vyklizení, kdy město škole poskytlo kontejnery na odvoz neskutečného harampádí, a opravami havarijních závad, na kterých se sešli dobrovolníci z řad kamarádů, rodičů a dětí školy.

První akce se pořádala vlastně záhy, a tehdy se začalo skladu říkat Sklad13, na počest jeho oživení v roce 2013, a za ní následovaly další. Asi největší a nejúspěšnější byly tři ročníky BiobBlues festivalu, které přilákaly stovky návštěvníků. A ukázaly nečekaně dobré akustické vlastnosti stavby. Tato akce zároveň - teď už SKLADU13 - přinesla nové problémy, neboť začalo být příliš nápadné, že starý dřevěný sklad začal tak úspěšně fungovat bez nejrůznějších povolení a ověření a stvrzení jeho technických vlastností, vlivů na bezpečnost návštěvníků a vlivů na okolí.

Tehdy pro mne, jako pro architektku, začal *projet Dřevák*.

Co s takovou stavbou může udělat architekt?

Dosavadní, či přesněji nový uživatel - ZUŠka by nejraději chtěl, aby Dřevák zůstal, tak jak jsme ho znali, tedy jako alternativní prostor pro jednorázové akce, s tím že bylo jasné, že bude potřeba mít stavbu zkolaudovanou, s přesně daným způsobem využití, hygienickým zázemím a doloženým způsobem požární ochrany.

Z nadšení, poctivosti i nezkušenosti jsme nakonec vyzkoušeli všechny možnosti, od celkové rekonstrukce včetně zateplení objektu až po ponechání skladu jako takového, tedy v pokud možná autentickém stavu, s tím že je navrženo doplnění celého areálu o několik doplňkových staveb, respektive objektů podle potřeby.

Pokud bychom totiž například chtěli stavbu podobného charakteru zateplit, přineslo by to s sebou několik významných stavebně technických rizik. Nehledě na to, že z pohledu architekta by celkové zateplení zasadilo smrtelnou ránu geniu loci dané stavby. Bylo by to také zbytečně nákladné a z hlediska budoucího využívání, zaměřeného spíše na sezónní a jednorázové akce, nadbytečné, zatěžující, s náročnou údržbou a nákladným provozem. I to tedy vedlo k hledání nejen méně nákladného, ale především také k historické stavbě ohleduplnějšího řešení.

Další úvaha se zaměřila na pouze částečné zateplení objektu, což by mohlo být levnější řešení, s tím, že by byl pro dosažení podmínek pro celoroční provoz do vnitřního prostoru skladu vestavěn další objekt, jak to známe z více příkladů ze zahraničí i u nás.

Jenomže tak bychom zase přišli o ten velkorysý vnitřní prostor, díky němuž si Zuška dřevák vyhlédla...

Především pak už v průběhu přípravy studie vyvstaly také mnohé další zásadní požadavky tak zvaných dotčených orgánů. Upřímně řečeno, svým způsobem nám vlastně v mnohé pomohly při rozhodování mezi jednotlivými variantami.

Jak vyplývá už z původní funkce stavby, bývalý nádražní sklad je situována v bezprostřední blízkosti první koleje, tedy v ochranném pásmu dráhy, kde ve vzdálenosti 2,5 metru od osy první koleje se nesmí pohybovat nepověřené osoby, což limituje využití nákladové rampy směrem ke kolejišti.

Další výzvou byla otázka požární bezpečnost. Ze své podstaty je - dřevák prostě hořlavá stavba, jejíž požárně nebezpečný prostor zasahuje skoro 9m na všechny strany a pokud ho chceme zachovat tak, jak se nám líbí, nedá se s tím nic dělat.

Ukázalo se, že optimálním řešením je tedy nechat objekt tak, jak je. Zaměřit se jen na stavební úpravy zajišťující bezpečnost návštěvníků a životnost stavby. A funkce, které potřebujeme pro provoz objektu, jako je například sanitární zařízení a příprava jednoduchého občerstvení, umístit vně budovy, mimo ochranné pásmo 2,5 metru.

Nejjednodušším a nejvhodnějším způsobem se zdá být využití kontejnerů, které mohou posloužit pro umístění doplňujících funkcí, nezbytných pro provoz dřeváku - pomineme-li nižší náklady a rychlost stavby, jsou pro drážní atmosféru opět typickým a charakteristickým prvkem.

Tak tedy došlo k tomu, že nám požadavky dotčených orgánů pomohly k prosazení záměru, který je nejbližší právě i pro zachování autenticity a genia loci stavby.

Získali jsme 32 kladných vyjádření a souhlasů ke stavebním úpravám bývalého nádražního skladu a umístění doplňkových staveb, včetně vyjádření SŽDC, zvící 14 dílčích vyjádření nejrůznějších podútvárů a pododborů. A díky tomu a na jejich základě jsme nakonec získali stavební povolení, které je v historii této typické, na nějakou dobu zapomenuté stavby (jak věříme) důležitým milníkem.

Stavební řízení trvalo včetně přípravy skoro rok, teď uvidíme, jestli nám za tu dobu nadšenci nevychladli a zda ještě bude dost sil na realizaci.

POPISKY:

Dřevák stojí v bezprostřední blízkosti Řevnického nádraží, které je hned kousek od náměstí. Dřevák tam je jednou z prvních staveb z Řevnic, kterou návštěvník spatří.

Bývalý nádražní sklad v Řevnicích byl postaven jako typová stavba skladu při železniční stanici Řevnice na konci 19. století. Jeho první funkční období skončilo zhruba před 50-ti lety, ve skladu se dochovalo pár zapomenutých věcí a stavba zůstala jako němý svědek, zřejmě bez povšimnutí, stát až do roku 2010.

S dřevákem nebo bez dřeváku? Fotomontáž vytvořená k veřejnému setkání nad budoucností skladu.

Text Šárka Sodomková

Foto Šárka Sodomková, Gabriel Fragner

Projekt Šárka Sodomková